

KISKANMAK DEĞİL, İMRENMEK GÜZELDİR (3)

(...düenden devam)

Hasedcinin, kendisine üç zararı dokunur: 1) Hased, günâh kazan-masına neden olur. Çünkü hased haramdır. Haramı işlemek günâhtır. Peygamber (s.a.v.): *"Ateş odunu nasıl yer, tüketirse hased de iyilikleri öyle yiyip tüketir."*

(İbn Mâce, Zühd: 22; Ebû Dâvûd, Edeb: 44) buyurmuştur. 2) Hased, Allah'a karşı saygısızlıktır. Çünkü hasedin hakikati, Allah'ın bir kuluna ni'met vermesini beğenmemek ve Allah'ın yaptığına itiraz etmektir. 3) Üzüntü ve tasası çoğalarak kalbinin huzursuzluk içine düşmesidir.

Hased bazen Türkçeye kıskançlık olarak çevrilir ki yanlıştır. Kıskanç-lık hased anlamına da gelebilir ama asıl anlamı hased değil, nâmûsa düşkün olmaktır. Arapçada buna gayret denilir. Erkeğin karısını, başka erkeklerden kıskanması, onu sevmesinden ve namusuna düşkünlüğünden ileri gelir. Ölçülü kaldıkça bu iyi bir meziyettir. Fakat birinin karısını, kocasını, evlâdını, malını, güzelliğini, mevkiini, ilmini çekememek kıskançlık değil, haseddir. Çünkü bu, onun elindeki ni'mete göz dikmek değil, ni'metin ondan gitmesini istemektir.

Bununla beraber Türkçede bazen kıskançlık, hased anlamında kullanılır. Yalnız kıskanmanın özel bir anlamı bulunduğunu, bazen hased anlamında kullanılsa da her zaman hased anlamına gelmediğini bilmek gerekir.

Haksız olarak ele geçirilmiş bir malı-mevkii geri almağa çalışmak, adalete hizmettir

Biraz önce belirttiğimiz gibi hased, bir ni'metin, onu hak edenin elinden gitmesini istemektir. Ama haksız olarak bir ni'meti ele geçirmiş olan kimsenin elinden o ni'meti geri almağa çalışmak, hased değil, gayret ve adalet gereğidir. Yoksa toplumda dalkavukluk ve zulüm yayılıp gider, işler ehil olmayanların eline geçer. Haksız olarak ele geçirilmiş bir malı, mevkiî geri almağa çalışmak, haksızlığı önleme çabasıdır. Bundan dolayıdır ki ilk halîfe Ebubekir es-Sıddîk, halîfe seçildiği zaman yaptığı konuşmasında: *"İyi biliniz ki sizin en güçlünüz, kendisinde bulunan bir hakkı alıp hak sahibine geri verinceye dek yanımda en zayıfınızdır!"* demiştir.

[\(Tehzîbu Sîreti İbn Hişâm: 2/160\)](#)

Ünlü Tefsir sahibi Tantâvî, hased konusunda şu derinlikli yorumu yapmaktadır: "Her ruhun kendine özgü bir özelliği vardır. Ruhçular bu özelliğe (Manyetik sıvı) derler. Biz bu sıvıyı sadece eserleriyle biliriz. Biz çirkin suretler, kötü düşünceler düşünür veya riya, kibir, hased, cimrilik, kendini beğenme, nefret, insanların iyiliğini istememe gibi üzücü huylarla nitelenirsek bu, ruhlarımızdan yayılacak sıvılar oluşturur.

(devamı yarın..)